

โครงการสหกรณ์หมู่บ้านสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่

ความเป็นมา

โครงการหมู่บ้านสหกรณ์อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ เป็นโครงการตามพระราชดำริของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรที่มีฐานะยากจนไม่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเองให้ได้ถือครองที่ดินเพื่ออยู่อาศัยและทำการเกษตรในรูปหมู่บ้านสหกรณ์การเกษตรโดยเกษตรกรสมาชิกโครงการจะไม่สามารถกรรมสิทธิ์ในที่ดิน ที่ดินที่เกษตรกรได้รับยังคงเป็นของโครงการอยู่ แต่สามารถตกทอดถึงลูกหลานได้ เริ่มดำเนินการตามโครงการเมื่อประมาณ ปลายปี 2518 โดยสำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบทได้ขอใช้พื้นที่ป่าแม่สอนจากกรมป่าไม้เนื้อที่ประมาณ 22,296.25 ไร่ นำมาจัดสรรให้ราษฎรเข้าทำประโยชน์และกันไว้เป็นพื้นที่สมบัติส่วนกลางจำนวน 9,264 ไร่ ส่วนที่เหลืออีกจำนวน 13,032.25 ไร่เป็นพื้นที่ป่าไม้ และภูเขา ไม่เหมาะที่จะนำมาจัดสรรเพื่อทำการเกษตร

ในระยะเริ่มแรกของการดำเนินการตามโครงการพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรง พระกรุณาโปรดเกล้าแต่งตั้งให้ ฯพณฯ ดร.ประกอบ หุตะสิงห์ องคมนตรี เป็นประธานคณะกรรมการโครงการ ฯ และคณะรัฐมนตรีได้ลงมติเห็นชอบให้แต่งตั้งคณะกรรมการโครงการหมู่บ้านสหกรณ์อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อวันที่ 9 กันยายน 2518 โดยมีปลัดกระทรวงมหาดไทย, ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นรองประธานฯ มีอธิบดีกรมต่างๆ และหัวหน้าส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเป็นกรรมการ โดยมีเลขาธิการสำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบทเป็นกรรมการและเลขาธิการ

ต่อมาเมื่อโครงการดำเนินมาได้ 5 ปี เกษตรสมาชิกโครงการได้รวมตัวกันขอจัดตั้งสหกรณ์การเกษตรขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือตนเองซึ่งกันและกันโดยวิธีการสหกรณ์และนายทะเบียน สหกรณ์ได้รับจดทะเบียน เมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2524 โดยใช้ชื่อว่า "สหกรณ์การเกษตรหมู่บ้านสหกรณ์สันกำแพง จำกัด" ซึ่งได้ดำเนินธุรกิจตั้งแต่นั้นเป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน

พื้นที่ในโครงการหมู่บ้านสหกรณ์อำเภอสันกำแพง

ภายหลังจากที่สำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท ได้รับอนุญาตให้ใช้พื้นที่ป่าจากกรมป่าไม้เพื่อนำมา จัดแบ่งให้ราษฎรอยู่อาศัยและประกอบอาชีพด้านการเกษตร ซึ่งจำแนกได้ดังนี้

1. แบ่งเป็นที่อยู่อาศัย 6 หมู่บ้าน จำนวน 535 แปลง พื้นที่ 381 ไร่
2. แบ่งเป็นที่ทำการเกษตรจำนวน 939 แปลง พื้นที่ 3,134 ไร่

สำหรับที่อยู่อาศัยนั้นจัดแบ่งให้ครอบครัวละ 2 งานและพื้นที่ทำการเกษตรครอบครัวละประมาณ 5-9 ไร่

1. พื้นที่อยู่อาศัย

- 1.1 ราษฎรที่ได้สิทธิถือครองได้เข้าปลูกสร้างที่อยู่อาศัยครบทุกแปลง
- 1.2 มีราษฎรบางส่วนบุกรุกพื้นที่สมบัติส่วนกลาง เข้าไปปลูกสร้างที่อยู่อาศัย

2. พื้นที่ทำการเกษตร

2.1 พื้นที่บางส่วนในแต่ละหมู่บ้านยังมิได้เข้าดำเนินการทำประโยชน์ในที่ดิน เนื่องจากสภาพพื้นที่ทางไกลแหล่งน้ำ และมีสภาพแห้งแล้ง

- 2.2 มีการเปลี่ยนมือผู้ถือครองสิทธิทำกินในที่ดินที่ทำการเกษตรโดยไม่ถูกต้อง

2.3 การนำพื้นที่มาดำเนินการด้านเกษตรกรรม ยังมีปริมาณไม่มากนักส่วนใหญ่ ปล่อยพื้นที่ให้ว่างเปล่า

ด้วยปัจจัยหลายประการทำให้การใช้พื้นที่ให้ราษฎรถือครองและพื้นที่สมบัติ ส่วนกลางที่มีอยู่มิได้ทำประโยชน์สูงสุดตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ประธานคณะกรรมการโครงการฯ ได้ขอให้ทุกหน่วยที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะคณะทำงานฯ ได้ลงมาช่วยฟื้นฟู และให้การสนับสนุนพัฒนาการดำเนินงานภายในโครงการหมู่บ้านสหกรณ์อำเภอสันกำแพง เพื่อให้ราษฎรเข้าทำประโยชน์เต็มพื้นที่ และสร้างฐานะความเป็นอยู่ให้แก่ครอบครัวและจะเป็นผลทำให้สภาพแวดล้อมมีความสมดุลยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรที่ยากจนไม่มีที่ดินทำการเกษตรเป็นของตนเองให้ได้มี ที่ดิน ทำการเกษตรในรูปของหมู่บ้านสหกรณ์สืบทอดกันไปชั่วลูกชั่วหลาน แต่กรรมสิทธิ์ในที่ดินยังเป็นของโครงการอยู่
2. เพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพทั้งอาชีพหลัก และอาชีพเสริมให้มีรายได้สูงขึ้น
3. เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกได้พัฒนาตนเองในเรื่องที่อยู่อาศัย ปรับปรุงสภาพความเป็นอยู่ ให้ดีขึ้น
4. เพื่อส่งเสริมให้ราษฎรรู้จักการบำรุงรักษาสภาพแวดล้อม และป้องกันการทำลายป่า

สหกรณ์ที่อยู่ในความดูแลส่งเสริม โดยสำนักงานสหกรณ์จังหวัดเชียงใหม่

จำนวน 1 สหกรณ์ คือ

สหกรณ์การเกษตรหมู่บ้านสหกรณ์สันกำแพง จำกัด

